

graffer i finanslovsforslaget, og således at det er de pågældende fagordførere, der gennemfører debatten.

Et flertal (udvalget med undtagelse af EL) finder, at der i dag er tilstrækkelige muligheder for det enkelte udvalg til teknisk gennemgang og skal pege på muligheden for at gennemføre en efterfølgende politisk debat i et åbent samråd med den eller de aktuelle ministre.

Debatter om de (amts)kommunale bloktilskud

Staten yder i henhold til lov om kommunal ud-ligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner et årligt tilskud til kommuner og amtskommuner. Tilskuddet fastsættes af finansministeren med tilslutning fra Folketingets Finansudvalg, idet Finansudvalget efter hidtidig praksis ultimo juni tiltræder et aktstykke, der er udarbejdet af finansministeren med udgangspunkt i forhandlingerne med de kommunale parter. Det tiltrådte aktstykke har ofte tilknyttet påtegninger med stemmeforklaringer eller betingelser vedrørende bevillingsanvendelsen.

Resultatet af bloktilskudsforhandlingerne foreligger normalt først i Folketingets mødefri periode, og bloktilskuddene debatteres normalt ikke offentligt i Folketinget.

På denne baggrund har udvalget drøftet to muligheder for en grundigere behandling af aftalen om bloktilskud:

- 1) Før påbegyndelsen af forhandlingerne afholdes en forespørgsel om de forestående forhandlinger.
- 2) Efter forhandlingernes afslutning træffer Folketinget efter en debat i Folketingssalen beslutning om bloktilskuddene på baggrund af en betænkning og indstilling fra Finansudvalget.

Udvalget finder, at en forespørgsel før forhandlingernes start kan være et godt instrument til at få trukket linjerne op, dog næppe således, at der vil blive meldt klart ud fra alle grupper. Det er allerede i dag næsten fast praksis, at der afholdes en forespørgsel i maj måned forud for forhandlingernes igangsættelse. Derimod er der ikke tilslutning til, at Folketinget skal godkende den indgåede aftale i et møde i Folketingssalen i juni måned. Denne tilslutning bør fortsat gives i Finansudvalget. Ved siden af forespørgslen i maj og den endelige vedtagelse i juni i Finansudvalget skal Udvalget for Forretningsordenen henvise de enkelte fagudvalg til at udnytte mu-

ligheden for at afholde åbne samråd om kommuneaftalerne.

Begrundelse ved undladelse af at svare på spørgsmål fra medlemmer og udvalg

Efter forretningsordenen kan en minister erklære, at ministeren ikke ser sig i stand til eller ønsker at besvare et spørgsmål fra et medlem, jf. § 20, stk. 4 og 11. Hvis en minister ikke ser sig i stand til at besvare et udvalgsspørgsmål, bør ministeren, jf. § 8, stk. 6, snarest muligt og inden 4 uger meddele dette skriftligt.

Ministrenes forpligtelse over for Folketinget til at svare på spørgsmål i henhold til forretningsordenen bygger på det parlamentariske ansvar. Indførelsen af en retlig forpligtelse ville forudsætte hjemmel i grundloven eller lov.

Udvalget kan imidlertid tilslutte sig, at det præciseres over for ministrene, at de skal begrunde en afvisning af at besvare spørgsmål.

Der henvises til punkt 2 og 6 nedenfor i forslaget til ændring af forretningsordenen.

Ændrede regler for korte bemærkninger generelt

Korte bemærkninger er utvivlsomt med til at sikre en livlig debat, men forløbet bliver – især i større debatter – ofte kritiseret som uklart og umuligt at følge. Det enkelte medlems traditionelt 3 korte bemærkninger til en tidligere ordfører vil – uanset den indre sammenhæng – blive adskilt af ordvekslinger mellem samme ordfører og andre medlemmer. Hertil kommer, at denne spredte meningsudveksling i de korte bemærkninger ofte ganske kommer til at overskygge ordførernes taler. Der er eksempler på, at afviklingen af korte bemærkninger har taget 5-10 gange så længe som selve ordførertalen.

Endelig har »den spredte fægtning« mellem en ordfører og mange forskellige medlemmer gjort det svært for formanden at administrere reglen om, at en kort bemærkning altid skal rettes til ordføreren. Der har ofte været tilløb til en sideløbende debat mellem andre medlemmer end ordføreren.

Der har været drøftet et forslag om, at der tales fra pladserne efter hvert ordførerindlæg på samme måde som under spørgetiden, og at medlemmerne hver kan få 2 korte bemærkninger lige efter hinanden og med umiddelbart svar. Herved sikres, at ordvekslingen i det væsentlige bliver et anliggende mellem ordføreren og det pågælden-